

Leer van vorige crisis bij bestrijding jeugdwerkloosheid

Bekker, Sonja

Published in:
Reformatorisch dagblad

Document version:
Publisher's PDF, also known as Version of record

Publication date:
2020

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Bekker, S. (2020). Leer van vorige crisis bij bestrijding jeugdwerkloosheid. *Reformatorisch dagblad*.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright, please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

der overleg) te redigeren en/of in te korten, of zonder opgave van reden te weigeren. Plaatsing van artikelen of brieven betekent niet dat de redactie met de inhoud ervan instemt. Door het inzenden van een brief of opinieartikel verleent de

schrijver aan Erdee Media Groep een niet-exclusieve licentie om het werk vast te leggen, te verveelvoudigen en te verspreiden in gedrukte, elektronische of andere vorm, zoals cd-rom, databank, internet of geluidsdragers.

Coördinatie: **Wim Lemstra en Hans-Willem Westerbeke** | E-mailadres Forumartikelen: forum@rd.nl | E-mailadres Opgemerkt: hoofredactie@rd.nl

de arbeidsmarkt af, bijvoorbeeld omdat zij geen opleiding hebben afgemaakt, een onstabiele thuisituatie hebben of kampen met schulden of verslaving.

Voor hen is het belangrijk om kleine stappen op weg naar werk te belonen en te waarderen, zoals het ontwikkelen van zelfvertrouwen en motivatie. Wacht daarbij niet af tot jongeren uit zichzelf aan het hulploket verschijnen, maar biedt proactief een helpende hand.

Dat is vooral in de Nederlandse context belangrijk, omdat jongeren niet altijd automatisch recht hebben op inkomenssteun zoals bijstand of WW.

Dit wijst ook op het belang van

de samenwerking tussen lokale organisaties. Zij kunnen zorgen dat jongeren 'warm' worden overgedragen, zodat ze na het behalen van hun diploma weten waar ze terecht kunnen voor verdere oriëntatie op de arbeidsmarkt. Tot slot moet er oog zijn voor de context waarin jongeren werk zoeken. Een te flexibele arbeidsmarkt geeft jongeren te veel risico om tussen tijdelijke banen in werkloos te worden.

De auteur is universitair hoofddocent aan de Universiteit van Tilburg en bekleedt de Jean Monnet leerstoel Europees sociaal beleid en arbeidsverhoudingen. Bron: www.socialevraagstukken.nl

uit te breiden. Anders komen de leveringsbetrouwbaarheid en continuïteitszekerheid (24 uur per dag) in gevaar.

Mijn idee: onmiddellijk stoppen met subsidie op zonne- en windenergie. Miljarden euro's komen hierdoor beschikbaar voor: 1. Vergoeding van materiële en psychische schade die mensen in Groningen hebben geleden door de gaswinning. 2. Nieuwbouw van hoogrendement gasturbinecentrales. 3. Minimalisering van de aardgasproductie van het Groningenveld en het opvoeren van de productie van andere, bestaande velden op land en zee. Nederland heeft immers tientallen aardgasvelden met een behoorlijke gasvoorraad, waaruit in de komende decennia genoeg gas gewonnen kan worden. 4. Meer ondersteuning van wetenschappe-

lijk onderzoek naar de ontwikkeling van Thorium-kerncentrales.

Resultaat is: A. Betrouwbare en duurzame elektriciteitsleveringen en capaciteitszekerheid in de toekomst. B. Geen afhankelijkheid van buitenslands (bijvoorbeeld Russisch) gas. C. Geen onttrekking meer van natuur-, landbouw- en visserijgronden. D. Een Nederland zonder afschuwelijke horizonvervuiling. E. Geen milieubelasting en milieuvervuiling meer die ontstaan bij productie, plaatsing, onderhoud en afbraak van zonne- en windparken. Denk ook aan de vernieling van de zeebodem en biodiversiteit en de hiermee gepaard gaande slachting van miljarden vogels, insecten en vissen.

**Herman Derk Baan
Rijssen**

GEZONDHEID EN PSYCHOLOGIE

Zwart-wit denken

Hanneke Schaap-Jonker

„Ik can't breathe”, zei George Floyd. „Ik kan niet ademen.” En hij stierf. Schokkend. Maar geen op zichzelf staand incident. Daarom was het de opmaat voor antiracismeprotesten wereldwijd. Mensen kwamen in verzet tegen onderdrukking en achterstelling, tegen verdachtmaking en veroordeling op grond van ras of huidskleur. Want het grijpt diep in als je altijd op achterstand staat vanwege je afkomst, je kleur, de wijk waar je woont, je achternaam of je taal.

Psychologisch gezien speelt bij racisme en discriminatie zwart-wit denken een rol. Ironische term in dit verband. Of die z'n oorsprong heeft in de gemaakte tegenstelling tussen witte en zwarte mensen, weet ik niet. Wat we er tegenwoordig mee bedoelen, is het denken in tegenstellingen: het een of het ander, alles of niets, het maken van een scherp onderscheid, waarmee twee categorieën of groepen tegenover elkaar geplaatst worden. Het is denken in termen van of-of in plaats van en-en. Denken zonder nuancering, er bestaan geen grijstinten tussen zwart en wit. Wel oordeel: zwart is fout, wit is goed.

Vanuit een ontwikkelings- of klinisch psychologisch perspectief wordt deze vorm van denken als onrijp of ongezond gezien. Een peuter doet het: mama is geweldig of mama is heel stout. Gaandeweg leert het kind dat het om dezelfde mama gaat, dat mama soms iets doet wat je fijn vindt, en soms iets wat je niet wilt. Er komt dan ruimte voor een totaalbeeld, waarin ambivalentie een plaats heeft: anderen hebben goede en minder goede eigenschappen, en voor jezelf geldt dat ook. Dat is niet iets wat weggepoetst of weggeduwd hoeft te worden, maar wat je kunt verdragen.

Bij bepaalde vormen van psychopathologie is het vermogen om dubbelheid te verdragen beperkt. Bij borderlineproblematiek bijvoorbeeld beweegt iemand vaak tussen idealisering en devaluering: de ander is geweldig of helemaal niks. Het zelfgevoel wisselt mee langs deze lijnen.

Vaak is zwart-wit denken een reactie op traumatische voorvallen, een verdedigingsmechanisme om jezelf te handhaven in een onveilige wereld. Door in te delen in duidelijke hokjes creëer je overzicht en grip.

Op collectief niveau kan zwart-wit denken een functie hebben voor de sociale identiteit. Denken in „wij” tegenover „zij” draagt bij aan het groepsgevoel en ver-

sterkt de sociale cohesie. Problematisch wordt dit wanneer het werkt als verdedigingsmechanisme bij angst of onzekerheid en de eigen groep geïdealiseerd wordt ten koste van de anderen (iets waarover we binnen onze verschillende kerken trouwens ook mogen nadenken). Devaluering van anderen kan leiden tot sociale uitsluiting en zondebokmechanismen (denk aan antisemitisme). Of zelfs tot dehumanisering, waarbij de ander gezien wordt als inferieur mens, gebruiksartikel, monster of wat dan ook. „Black lives matter” (zwarte levens doen ertoe) kan gezien worden als (terecht) verzet tegen dehumanisering.

Op dit moment doe ik onderzoek naar omgaan met emoties, geloof en welbevinden. Vanuit de literatuur weten we dat hoe je je verhoudt tot jezelf en je gevoelens op allerlei manieren te maken heeft met hoe je je verhoudt tot anderen. Oog voor wat je deelt met anderen, voor wat je gemeenschappelijk hebt met je medemens, lijkt essentieel te zijn voor welbevinden. Het gaat dan dus om verbondenheid en niet om

Het grijpt diep in als je altijd op achterstand staat vanwege je afkomst, kleur, wijk of achternaam

onderscheid, tegenoverpositie of isolatie. Het christelijk geloof geeft hier richting: we zijn allen kinderen van Adam en er is bij God geen aanneming des persoons. Hij vergeldt ons naar onze werken, niet naar onze huidskleur of afkomst (Romeinen 2:6-11). Als Zijn genade niet voorbehouden is aan een bepaalde groep, als het voor Zijn herscheppende werk niet uitmaakt of je Griek, Jood, barbaar of wat ook bent, slaaf of vrij mens (Kolossensen 3:11), wie zijn wij dan om hier in hokjes te denken? Wat zou het mooi zijn als christenen zwart-wit denken te boven komen en bekend staan als verbinders. Daar ademt iedereen van op.

De auteur is rector van het Kennisinstituut christelijke ggz (Kicg), onderdeel van Eleos en De Hoop ggz, en bijzonder hoogleraar klinische godsdienstpsychologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam. >>vu.nl/zelfcompassie voor meedoen aan onderzoek (eerder stond in deze krant per abuis een verkeerde link).

„Black lives matter” (zwarte levens doen ertoe) kan gezien worden als (terecht) verzet tegen dehumanisering. beeld AFP, Jack Guez